

12.01.2021

TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DIŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN DÜNYADAKİ ÖNEMLİ GELİŞMELER

1. TÜRKİYE :

Akar'dan Fransa Savunma Bakanı'na tepki

Milli Savunma Bakanı Akar, Fransız askeri gemisine taciz iddiasına sert tepki gösterdi. Akar, “Fransa Savunma Bakanı herhalde olayları karıştırdı, Tekrar Türkiye'yi suçlayıcı bir dil kullandı. Bunu şiddetle reddediyoruz, böyle bir şey asla söz konusu değil” ifadelerini kullandı. (TRT Haber)

Türkiye ile Yunanistan Masada Görüşecek

NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg'in askeri teknik düzeydeki NATO karargahında yürütülen müzakere sonrasında diplomatik görüşmelere başlanması çağrısı yanıt buldu. Dışişleri Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada, Türkiye ile Yunanistan'ın istikşafi görüşmelerinin 61'nci turunun 25 Ocak günü İstanbul'da yapılacağı belirtildi. (VoA)

Terör Gündemi

- Mardin İl Jandarma Komutanlığı ekiplerince Yıldırım-8 operasyonları kapsamında terör örgütü iş birlikçilerine yönelik 25 ayrı adrese eş zamanlı operasyon düzenlendi.
- İstanbul merkezli 33 ilde aralarında muvazzaf ve ihraç askerler ile gizli sivil yöneticiler olmak üzere 118 şüpheliye yönelik FETÖ operasyonu düzenlendi.
- 2020'de aralarında DEAŞ'ın sözde Türkiye emiri Mahmut Özden'in de bulunduğu 333 şüpheli tutuklandı.

2. AVRUPA :

Yunanistan Başbakanı: Tarih belirlensin görüşmelere katılırız

Avrupa Birliği (AB) dönem başkanlığının Almanya'dan Portekiz'e devrolması dolayısıyla Lizbon'da temaslarda bulunan Yunanistan Başbakanı Kiriakos Miçotakis, Portekizli mevkidaşı Antonio Costa ile ortak basın toplantısı düzenledi. İstikşafi görüşmelerle ilgili

Yunanistan'ın Türkiye'den davet beklediğini' belirten Miçotakis, 'Atina'nın gündeminde sadece Ege ve Doğu Akdeniz'deki deniz yetki alanlarının belirlenmesi olduğunu' söyledi."İstikşafı görüşmelerin tarihinin belirlenmesi halinde temaslara katılırız" mesajını veren Yunanistan Başbakanı, "Prosedür basittir, niyet olduktan sonra iki ülke dışışleri bakanlıklarının yetkilileri bir araya gelerek tarih belirler. Bu henüz olmadı, ancak Türkiye'nin sürecin başlaması arzusunun dile getirmesi olumludur" dedi.(Sputnik)

Guterres tekrar aday oldu

BM Genel Sekreter Sözcüsü Stephane Dujarric, günlük basın brifinginde, Guterres'in BM 75. Genel Kurul Başkanı Volkan Bozkır ve BM Güvenlik Konseyi'ni, genel sekreterliğe yeniden aday olmak istediğine ilişkin mektupla bilgilendirdiğini söyledi. Dujarric, Guterres'in üye ülkeler de istediği takdirde ikinci kez BM Genel Sekreterliğine aday olmak istediğini ifade etti.(Ortadoğu Haber)

AB Frontex hakkında soruşturma açtı

Avrupa Birliği (AB) Yolsuzlukla Mücadele Ofisi (OLAF), birliğin Sınır ve Sahil Güvenlik Ajansı (Frontex) hakkında Ege'de göçmenlerin geri itilmesi ile taciz ve görevi kötüye kullanma gibi suçlamalar nedeniyle soruşturma başlattı.OLAF ve Frontex'ten yapılan açıklamalarda soruşturma başlatıldığı doğrulandı ancak ayrıntı verilmedi. Her iki kurum da soruşturma açılmasının mutlaka yasalara karşı gelindiği anlamı taşımayacağını, bu tür uygulamaların iyi yönetim için yapılan çalışmalar arasında yer aldığını vurguladı.(Sputnik)

Doğu Akdeniz

- Yunanistan merkezli Enoplos: Fransa ile Hindistan, Türkiye-Pakistan'a karşı birleşiyor. Yunanistan'ın önünde büyük bir fırsat var ve bunu derhal ele geçirmesi gerekiyor. Türkiye ve Pakistan her alanda işbirliği yapıyor. Hatta Türkiye'nin nükleer silahlar elde ettiğini bile görebiliriz. Böyle bir şey olursa ülkemiz, nükleer ve balistik silahlara sahip Türkiye'nin hedefinde olacak.
- Dışışleri Bakanlığı, Türkiye ile Yunanistan arasındaki istikşafı görüşmelerin 61. turunun 25 Ocak 2021 tarihinde İstanbul'da yapılacağını duyurdu.
- Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Dışışleri Bakanı Tahsin Ertuğruloğlu ile bir araya geldi. Akar görüşmede, "Ada'daki Türk varlığının kabul edilmesi, egemen ve eşit unsurlar olduğunun bilinmesinin önemini" vurguladı.

- KKTC Dışışleri Bakanı Tahsin Ertuğruloğlu: Toplumlar arası görüşmeler süreci bitmiştir. Federasyonu görüşmek söz konusu değildir. Egemen eşitlikten bahsediyorsak, egemen eşitlik derken federasyon hedeflemek zaten siyaset bilimine aykırıdır. Federasyonda egemenlik yoktur. Ortak vizyon da iki ayrı egemen devletin egemen eşitliği zeminidir. Bu varsa konuşulur. Bu yoksa beraber oturup ana vatanımızda izleyeceğimiz yola beraber karar vereceğiz. Ulusal davada beraber karar verilir.
- Dışışleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu: Ocak ayı içerisinde ilk toplantıyı gerçekleştirmek üzere Yunanistan'ı istikşafi görüşmelere davet ediyoruz. Ev sahibi biziz. Bu bir davettir. Umarım Yunanistan bu daveti geri çevirmez. Biz tüm meseleleri görüşmeye hazırız.
- Yunanistan Dışışleri Bakanlığı: Türkiye'den Doğu Akdeniz konusunda istikşafi görüşmeler için davet almadık. Deniz yetki alanlarının belirlenmesi ve kıta sahanlığı meselelerini Türkiye ile de müzakere etmek istiyoruz
- Mevlüt Çavuşoğlu: Doğu Akdeniz konferansına KKTC katılmazsa Güney Kıbrıs'ın da katılmasına izin vermeyiz. İki devletli bir çözüm olması gerekiyor. Bunu bütün kesimlere anlatmalıyız. 52 yıldır iyi niyetle yaklaştık. Olmadı, olmayacak olanı da zorlamaya gerek yok.
- Türkiye ile Doğu Akdeniz'de gerginlik yaşayan Yunanistan zorunlu askerlik süresini uzatıyor. Mayıs ayından itibaren askerlik süresi 9 yerine 12 ay olacak, asker sayısı da artırılabacak
- AB Komisyonu Sözcüsü Stano: Türkiye ile Yunanistan arasındaki görüşmeler, aynı zamanda Türkiye-AB ilişkilerinin genel anlamda bir parçasıdır. AB üyeleri tarafından rahatsız edici görülen noktalar AB'nin de rahatsız edici gördüğü konular. Bunların ortadan kaldırılması gerekiyor. (@akdenizpolitik,@AkdenizKıbrıs)

3. ORTA DOĞU :

Rusya, ABD'nin Suriye'de kullandığı bir ana yolun yakınına konuşlandı

Rus askeri polis hafta sonu Suriye'nin kuzeydoğusunda, Türkiye sınırındaki petrol bölgesine yakın olan el-Malikiye kasabasında konuşlandı. Söz konusu askeri devriyenin konuşlandığı bölge, Uluslararası Koalisyon ve ABD Koalisyon güçleri tarafından Irak'taki üslerden askeri ve lojistik takviye kuvvetlerinin gelişi için kullanılan ana tedarik hattı yakınında bulunuyor.

Söz konusu otoyol, Kuzey Irak bölgesindeki Semalka Sınır Kapısı ve Kamışlı şehri arasında uzanıyor. (Şarkul Avsat)

İran ve BM, Suriye Anayasası Komitesinin faaliyetlerini desteklediklerini bildirdiler

İran Dışişleri Bakan Müşaviri Ali Asger Hacı ve BM Genel Sekreterinin Özel Suriye Temsilcisi Pederson, Suriye’de Anayasa Komitesinin 5. Oturumunu desteklediklerini bildirdiler. Hacı ve Pederson yaptıkları görüşmede Suriye’de son gelişmeleri, Astana sürecinde yaşanan gelişmeleri ve Suriye’deki IŞİD faaliyetlerini gözden geçirdiler. Taraflar IŞİD terörünün artmasından kaygılarını bildirerek, terörizmle mücadeleye vurgu yaptılar. (İLNA)

ABD, yaptırımları kaldırmak şartıyla nükleer anlaşmaya geri dönebilir

İran Lideri Uluslararası İlişkiler Danışmanı Ali Ekber Velayeti, ABD'nin nükleer anlaşmaya geri dönmesiyle ilgili olarak, şunları kaydetti: “Amerika'nın geri dönmesi için asla acelemiz yok, ama geri dönmek isterse bazı şartlarımız olacak. En önemli konu, yaptırımların kaldırılması ve yeni hükümetin anlaşma ile ilgili yükümlülüklerini yerine getireceğine dair güvence sağlamasıdır. ABD'nin yeni başkanı da bunun sorumluluğunu üstlenmelidir.” (khamenei.ir)

Katar'dan İran ile Türkiye'ye: Arabulucu olmaya hazırız

Katar Dışişleri Bakanlığı yetkilisi, ülkesinin Suudi Arabistan'ın Türkiye ve İran ile ilişkilerinde arabuluculuk yapmaya hazır olduğunu açıkladı. Mutlak Kahtani, "Suudi Arabistan, Türkiye ve İran gibi bölgenin önemli ve büyük ülkeleri arasında dostane ilişkilerin olması herkesin çıkarınadır." şeklinde konuştu. (al-Alam)

Heniyye, Katar Emiri'yle Filistin'deki gelişmeleri görüştü

İslami Direniş Hareketi (Hamas) Siyasi Birimi Başkanı İsmail Heniyye başkanlığındaki Hamas heyeti, Doha'da Katar Emiri Temim bin Hamed Al Sani tarafından kabul edildi. Tarafların görüşmede Filistin'in durumunu ele aldıkları, Heniyye'nin Katar Emiri'ne son gelişmeler ve özellikle de milli birliği sağlama çabaları hakkında bilgi verdiği kaydedildi. (YJC)

BAE Dışışlerinden Sorumlu Devlet Bakanı: Türkiye ile ilişkilerin normalleşmesini istiyoruz

Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) Dışışlerinden Sorumlu Devlet Bakanı Enver Gargaş, Türkiye ilişkilerinin, karşılıklı olarak egemenliğe saygı çerçevesinde normalleşmesini istediğini söyledi. Gargaş, "Ankara'nın Müslüman Kardeşler'in ana destekçisi olmasından vazgeçmesini istiyoruz. Ankara'nın Arap (dünyası) ile ilişkiler yörüngesini yeniden düzeltmesinden yanayız." görüşünü belirtti. (Sputnik)

4. AFRIKA :

UMH, Libya'nın batısında 'Sayd el-Efai' adlı operasyona hazırlanıyor

Fayiz es-Serrac başkanlığındaki Libya Ulusal Mutabakat Hükümeti (UMH), ülkenin batısında 'Sayd el-Efai (Yılanların Avı)' adı altında genişletilmiş bir askeri ve güvenlik operasyonu başlatmaya hazırlanıyor. UMH, ülkenin doğusundaki paralel hükümete bağlı Dışışleri Bakanı Abdulhadi Huveyc'inin 5+5 olarak da bilinen Ortak Askeri Komite toplantıları doğrultusunda bir toplantı düzenleme talebini de görmezden geldi. UMH İçişleri Bakanı Fethi Başağa, 10 Ocak'ta yaptığı basın açıklamasında, UMH ve Batı Askeri Bölgesi Genelkurmay Başkanları ile 'Sayd el-Efai' adlı bir operasyon başlatma planı yaptıklarını belirtti. (Şarkul Avsat)

5. ASYA :

Ermeni muhalifler Paşinyan'ın, Moskova'ya gidişini engellemeye çalıştı

Ermenistan Başbakanı Nikol Paşinyan, Rusya lideri Putin ve Azerbaycan Cumhurbaşkanı Aliyev ile Moskova'da görüşmek için Erivan'dan hareket edeceği muhaliflerin protestolarıyla karşılaştı. Protestocular önce havaalanına giden yolları kapatarak Paşinyan'ın gidişini engellemeye çalıştı. Protestocular ellerine aldıkları megafonlarla açıklamalar yaparak Paşinyan'ın, Moskova'ya yine Ermenistan aleyhinde anlaşmalara imza atmak için gideceğini bu nedenle Paşinyan'ın havaalanına ulaşımını kestiklerini söyledi. (Şarkul Avsat)

Azerbaycan, Ermenistan ve Rusya Cumhurbaşkanları'nın açıklaması

Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Aliyev, Ermenistan Başbakanı N.V. Pashinyan ve Rusya.V.Putin olarak bizler şunları beyan ederiz:

1. 9 Kasım 2020 tarihli Bildiri'nin 9. maddesinin bölgedeki tüm ekonomik ve ulaşım bağlantılarının blokajının kaldırılmasına yönelik olarak uygulanması amacıyla, Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanı V.V. Putin'in Azerbaycan Cumhuriyeti ve Rusya Federasyonu Başbakan Yardımcıları ve Ermenistan Cumhuriyeti'nin ortak başkanlığında üçlü bir Çalışma Grubu oluşturulması önerisi desteklenmektedir.

2. Çalışma grubu, ilk toplantıyı 30 Ocak 2021 tarihine kadar gerçekleştirecek ve sonuçlara dayanarak, Bildirinin 9. paragrafının uygulanmasından doğan ana çalışma alanlarının bir listesini oluşturacak, demiryolu ve karayolu iletişimini öncelikli hale getirecek ve ayrıca Azerbaycan Cumhuriyeti ile Cumhuriyet arasında kararlaştırılan diğer alanları belirleyecektir. Ermenistan ve Rusya Federasyonu bundan böyle Taraflar olarak anılacaktır.

3. Ana faaliyet yönlerini uygulamak için, Çalışma Grubu eşbaşkanları, Tarafların yetkili makamları ve kuruluşlarının yetkilileri arasından bu alanlardaki uzman alt grupların bileşimini onaylayacaktır. Uzman alt grupları, Çalışma Grubu toplantısından sonraki bir ay içinde, Taraflarca en üst düzeyde uygulanması ve onaylanması için gerekli kaynakların ve faaliyetlerin gerekçelerini içeren bir proje listesi sunacaktır.

4. Çalışma Grubu, 1 Mart 2021 tarihine kadar, Azerbaycan Cumhuriyeti ile Ermenistan Cumhuriyeti topraklarının geçişini gerektiren Azerbaycan Cumhuriyeti ve Ermenistan Cumhuriyeti tarafından gerçekleştirilen taşımalar, Azerbaycan Cumhuriyeti ve Ermenistan Cumhuriyeti üzerinden yürütülen uluslararası trafiğin organizasyonu, uygulanması ve güvenliği için gerekli olan yeni ulaştırma altyapı tesislerinin restorasyonu ve inşasını içeren önlemlerin uygulanmasına yönelik bir liste ve uygulama programını Tarafların en üst düzeyde onayına sunacaktır.(kremlin.ru)

Üçlü zirveden Dağlık Karabağ'ı kalkındırma planı çıktı

Rusya, Azerbaycan ve Ermenistan'ın katıldığı Moskova'daki Üçlü Zirve'den Dağlık Karabağ'ı kalkındırma planı çıktı. Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev ve Ermenistan Başbakanı Nikol Paşinyan, ekonomik bağlantıların inşa edilmesi ve altyapı ile ilgili projelerin geliştirilmesine yönelik ortak bildiri imzaladı. (ria/tass/interfax)

Aliyev: Türkiye-Rusya demir yolu bağlantısı olacak

Azerbaycan Cumhurbaşkanı Aliyev, Rusya Devlet Başkanı Putin ile yaptığı ikili görüşmeden sonra “Türkiye-Rusya arasındaki demiryolu bağlantısı sağlanacak” dedi. Aliyev, Azerbaycan olarak Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti üzerinden Türk pazarına erişebileceklerini bildirdi. (ria/tass)

Özbekistan'daki üniversitelerde yüz yüze eğitim yeniden başladı

Özbekistan'da, son dönemde salgın vakalarının belirgin ölçüde azalması üzerine Eğitim Bakanlığı kararıyla ülkedeki tüm üniversitelerde yeniden yüz yüze eğitim uygulaması başladı. Bakanlık kararına göre, ülkedeki ilköğretim okulları ve liselerde ise dersler öğrenci velilerinin isteğine bağlı olarak yüz yüze veya uzaktan yapılmaya devam edecek. (TRT Avaz)

Azerbaycan ve Ermenistan istihbarat başkanları Dağlık Karabağ'daki güvenlik konularını görüştü

Azerbaycan Devlet Güvenlik Servisinden yapılan açıklamada, Nağıyev ve Abazyan'ın önce 8 Ocak'ta Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti ile Ermenistan arasındaki tarafsız bölgede, 10 Ocak'ta ise Ermenistan'ın Sünik vilayetine yakın sınır bölgesinde bir araya geldikleri bildirildi. Son görüşmede, iki ülke sınır hizmetleri komutanlarının da hazır bulunduğu belirtildi. (Haberiniz.com.tr)

6. ABD :***Biden, CIA Direktörünü açıkladı***

20 Ocak'ta yapılacak yemin töreni ile göre başlaması beklenen Joe Biden, kadrosunu açıklıyor. Biden, Merkezi İstihbarat Teşkilatı (CIA) Başkanlığı adayını açıkladı. Biden, CIA Direktörlüğüne William J. Burns'ü aday gösterdi. Eski Dışişleri Bakanı Yardımcısı olan Burns, 33 yıl boyunca diplomat olarak görev almıştı. (Şarkul Avsat)

Trump'ın görevden alınması 24 saat süre verdi

Pelosi, Anayasanın 25. Ek Maddesini işletmesi suretiyle Pence'in Trump'ın görevden alınması sürecini başlatması için pazartesi günü Mecliste bir tasarımı gündeme getireceklerini belirtti. Söz konusu tasarının öncelikle "oy birliğiyle" kabul edilip edilmeyeceğine bakacaklarını kaydeden Pelosi, oy birliğinin sağlanamaması durumunda salı günü tasarımı Temsilciler

Meclisi Genel Kurulunda oylayıp kabul edeceklerini bildirdi. Tasarıda, Başkan Yardımcısı Pence'e, Trump'ın görevden alınması işlemleri için 24 saat süre verileceğini vurgulayan Pelosi, bu sürenin ardından Trump'ın azil sürecine Mecliste başlayacaklarını kaydetti.(Ortadoğu Haber)

ABD, Küba'yı teröre destek veren ülkeler listesine aldı

Amerika Birleşik Devletleri (ABD) komünizmle yönetilen Karayibler ülkesi Küba'yı yeniden "teröre destek veren ülkeler listesine" aldıklarını açıkladı. Göreve başlamasına sayılı günler kalan ABD'nin seçilmiş Başkanı Joe Biden, seçim sürecinde ABD'nin yeni bir Küba politikasına ihtiyaç duyduğunu açıklamış, Obama döneminde iki ülke ilişkilerinin normalleşmesine çalışmıştı. ABD Dışişleri Bakanı Mike Pompeo yaptığı açıklamada bu karara gerekçe olarak "Küba'nın ABD'den kaçan suçlulara kapılarını açmaya devam etmesi ve Venezuela'nın tartışmalı lideri Nicolas Maduro'ya da destek vermesi" olduğunu söyledi.(EuroNews)

7. RUSYA :

Rus ve Özbek bilim insanları Kovid-19'u öldüren yeni yöntem buldu

Rusya ve Özbekistan'dan oluşan bir grup bilim insanı, çok az miktarda radyasyon dozlarının, insana zarar vermeden yeni tip koronavirüs (Kovid-19) ve mutasyonlarını yok edebileceğini tespit etti. (ria/interfax)

Putin: Moskova ile Erivan, hep müttefik olarak kalacak

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Moskova ve Erivan'ın hep müttefik olarak kalacaklarını kaydederken Ermenistan Başbakanı Nikol Paşinyan, Rusya'nın güvenlik alanında başlıca stratejik müttefikleri olmaya devam ettiğini belirtti. (ria/tass/sputnik)

Rus Genelkurmay Başkanı Gerasimov, ABD'li mevkidaşı Milley ile güvenlik konularını görüştü

Rusya Savunma Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada, Rusya Genelkurmay Başkanı Orgeneral Valeriy Gerasimov ve ABD Genelkurmay Başkanı Orgeneral Mark Milley arasında yapılan telefon görüşmesinde dünyadaki güvenlik ve istikrarın sürdürülmesine ilişkin sorunların ele alındığı belirtildi. Açıklamada, "11 Ocak tarihinde Amerikan tarafının girişimiyle, Rusya

Federasyonu Silahlı Kuvvetleri Genelkurmay Başkanı, Birinci Savunma Bakan Yardımcısı Orgeneral Valeriy Gerasimov ve ABD Genelkurmay Başkanı Orgeneral Mark Milley arasında bir telefon görüşmesi yapıldı” ifadelerine yer verildi. (tass/sputnik)

Putin’den Caparov’a tebrik mesajı

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Kırgızistan’da cumhurbaşkanlığı seçimlerini kazanan Sadır Caparov’u tebrik etti. (kremlin/tass)

8. EKONOMİ :

12 Ocak 2021 dolar - euro fiyatları

Bugün piyasaların takip edeceği çok önemli bir veri öne çıkmıyor. Küresel piyasalarda koronavirüs gelişmeleri ve ABD’de Başkan Donald Trump’un azil süreci ile ilgili gelişmeler izlenmeye devam ediyor. Dün küresel çapta gelişmekte olan para birimlerinin yaşadığı değer kayıplarından etkilenen Türk Lirası dolar karşısında yüzde 2’nin üzerinde değer kaybetmişti. 7,50’nin üzerine kadar çıkan dolar/TL, bugün 7,45-7,46 bandında değerlendiriliyor. Dün 9,15’e dayanan euro/TL ise bugün 9,07 düzeyinde. (NTV Para)